

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Астанакулова Гурдофарид дар мавзӯи «Таҳлили системаи антиоксидантӣ дар растании *Solanum tuberosum* L. бо истифодаи омили экзогенин брассиностероиди» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (Ph.D), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060718 – Физиология ва биохимияи растаниҳо

Баланд бардоштани ҳосилнокии зироатҳои кишоварзӣ аз тобоварии навҳо ва дурагаҳо ба омилҳои шадиди экологӣ, хусусан ҳарорати баланд, хушкӣ ва шӯршавии хок вобаста аст. Устувории (тобоварии) растаниҳо ба таъсири омилҳои стрессии муҳити атроф, объекти таваҷҷӯҳи олимони соҳаи биология мебошад.

Аммо, бо вучуди ин дастовардҳо, муносибати дастҷамъонае, ки дар худ истифодабарии аломатҳои физиологӣ ва биохимиявиро дар якҷоягӣ бо усулҳои биотехнологӣ, барои муайян кардани генотипҳои картошкае, ки дорони иқтидори баланди устуворӣ ва ҳосилнокӣ мебошанд, дар айни замон масъалаи мубрам ба ҳисоб меравад.

Кори илмӣ-таҳқиқотии Астанакулова Г.М. ба яке аз самтҳои муосири физиология ва биохимияи растани, истифодаи гормони брассиностероидӣ ба нишондиҳандаҳои физиологии генотипҳои гуногуни картошка дар шароити муътадил ва ҳангоми стресс дар шароити *ex vitro* бахшида шудааст.

Дар раванди иҷроиши рисолаи илмӣ Астанакулова Г.М. бори аввал ҷузъҳои про- ва антиоксидантӣ, ки қобилияти мутобиқшавии растаниҳоро дар шароити стрессӣ, аз қабали шӯрӣ ва норасоии об баланд мебардоранд, муайян намуда, пешниҳод намудааст, ки бо ёрии омилҳои экзогенӣ, аз ҷумла ҳормонҳо раванди маҳсулнокии растаниро ҳангоми таъсири омилҳои стрессӣ танзим намудан мумкин аст.

Инчунин, муайян намудааст, ки брассиностероид ва пролин дар тақвияти ферментҳои антиоксидантӣ ҳамдигарро пурра наменамоянд, аммо ҳангоми таъсири шароити стрессӣ мувофиқи механизмҳои мустақил амал наменамоянд.

Ин дастовардҳо имкон медиҳад, ки ҳосилнокии растаниҳоро новобаста аз шароити номусоид ва тағйирёбии иқлим баланд бардорем.

Оид ба мавзӯи рисола 15 қорҳои илмӣ, аз ҷумла 6 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп карда шудаанд, ки дар онҳо натиҷаҳои ба даст омада возеъ баён гаштаанд.

Ҳамин тавр бояд қайд намуд, ки қори диссертатсионии докторант Астанақулова Гурдофарид Маҳрамшохевна тадқиқоти пурра анҷомёфтаи илмӣ буда, бо истифода аз усулҳои муосири илмӣ- методологӣ иҷрогардида ба шумор меравад. Аз рӯи мубрамияти мавзӯ, навгонии илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, мазмуну муҳтаво ва натиҷаҳои ба дастовардашудаи қори илмӣ ба талаботҳои ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллиф барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (Ph.D), доктор аз рӯи ихтисоси 6D060718 – Физиология ва биохимияи растаниҳо арзанда мебошад.

Номзади илмҳои биологӣ, мудири
кафедраи биология ва биотехнологияи
Донишгоҳи давлатии Данғара

Тағоева Хатича Эркаевна

Имзои Х.Э.Тағоеваро тасдиқ менамоям:
Сардори шуъбаи кадрҳо ва қорҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии Данғара

Ҷабборӣ Н. Ҷ.

17.04.2023

Суроға: 735320, вилояти Хатлон, ноҳияи Данғара, кӯчаи Марказӣ 25,
Донишгоҳи давлатии Данғара, тел: 918251721, E-mail: tagaeva.ddd@mail.ru